

27072

Faruk DİNÇ
Mersin Milletvekili
HÜDA PAR Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı **Sayın Yusuf Tekin** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Faruk Dinç
Mersin Milletvekili

Doçentlik ünvanı, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 11'inci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca Üniversitelerarası Kurul tarafından verilmektedir. Aynı kanunun 24'üncü maddesinde doçentlik başvurularında "Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen merkezi bir yabancı dil sınavından en az elli beş puan veya uluslararası geçerliliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen bir yabancı dil sınavından buna denk bir puan almış olmak" şartı aranmaktadır.

Doçentlik başvurularında adayların yayın ve çalışmalarına ilişkin esas ve usuller Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan 30392 sayılı Doçentlik Yönetmeliğinde yer almaktadır. Doçentlik ünvanı için sözlü sınav şartı ise kaldırılmış bulunmaktadır.

Aynı kanun hükümlerine göre yükseköğretim kurumları, doçent kadrosuna atama için, doçentlik ünvanına sahip olmanın yanında Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla yönelik olarak, bilim veya sanat disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler.

Uygulamada bazı üniversiteler doçentlik kadrosu başvurularında doçentlik ünvanına ek olarak doçentlik ünvanında öngörülen elli beş puan alt limitinin de üzerinde daha yüksek alt limitler belirlemekte ve/veya sözlü sınavda başarılı olma şartı aramaktadır. Bu uygulamanın yasal dayanağı olsa da belirlenen yüksek yabancı dil limiti veya sözlü sınavla ilgili usul ve esaslar, sınırlar yasa veya yönetmelikle net olarak belirlenmediğinden farklı uygulamalar ortaya çıkmakta, yükseköğretimdeki yeknesanlık bozulmakta ve keyfiliğe, istismara kapı aralanmaktadır. Hukuki güvenlik ve belirlilik ilkesine de aykırı olan bu durum haksızlıklara ve mağduriyetlere sebebiyet vermektedir.

İdareye tanınan takdir yetkisinin hiçbir şekilde keyfilik anlamına gelmeyeceği, idari işlemlerin denetlenebilir, objektif, kamu yararını gözetici nitelikte olması gerektiği idare hukukunun en temel ilkelerindendir. Anayasanın 125'inci maddesinde idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu belirtilmiştir. Bahsedilen uygulamalar nedeniyle açılan davalar akademik ortamı ve çalışma barışını olumsuz etkilemektedir.

Doçentlik ünvanı almış birçok kişi, buldukları üniversitenin koyduğu söz konusu ek şartlar nedeniyle doçentlik kadrosu alamamakta, bir kısmı ise başka üniversitelere gitmek zorunda kalmakta veya emekli olmaktadır. Bu durum yükseköğretimdeki eğitimin kalitesini olumsuz etkilemektedir.

Ülkemizdeki yabancı dil eğitiminin son dönemlerde önem kazandığı, ilköğretim çağından itibaren yabancı dil derslerinin müfredata alındığı, dil öğrenimi ile ilgili şart ve imkanların eskiye göre iyileştiği de dikkate alındığında önceki dönemlerde lisans eğitimini tamamlamış kişilerle son dönemlerdeki lisans mezunlarının doçentlik kadrosu başvurularında yabancı dil açısından aynı şartlara tabi tutulması da hakkaniyete ve fırsat eşitliğine uygun düşmemektedir. Önceki dönemlerde lisans eğitimini tamamlamış olanların bilgi ve tecrübelerinden yararlanılmasının önemi de göz önünde bulundurularak bu konuda farklılıkları dikkate alan daha esnek kuralların ve uygulamaların gerekliliği akademik çevrelerde dile getirilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1.Devlet üniversitelerinin kaç tanesinde doçentlik atamasında elli beş puan alt limitinin de üzerinde daha yüksek alt limitler belirlemekte ve/veya sözlü sınavda başarılı olma şartı aranmaktadır?
- 2.Üniversitelerarası Kurul tarafından verilen doçentlik ünvanını aldığı halde üniversitelerinde doçentlik kadrosu alamayan akademisyen sayısı kaçtır? Yüksek yabancı dil şartı nedeniyle kendi üniversitelerinde doçentlik kadrosu alamayıp başka üniversiteye geçiş yapan doçent sayısı kaçtır?
- 3.Üniversitelerin doçent atamalarında belirlediği şartlarda birliği, objektifliği ve denetlenebilirliği sağlamak ve standartları belirlemek için uygulanacak esas ve usulleri belirleyen düzenleme yapılacak mıdır?
- 4.Doçentlik atamasında üniversitelerin uyguladığı yabancı dil limiti ile ilgili olarak adayların lisans mezuniyet dönemlerini ve fırsat eşitliğini de dikkate alan esnek uygulamalar için yasal veya idari düzenlemeler yapılacak mıdır?

Tel.: 0 (312) 420 55 80 – 81

Faks: 0 (312) 420 20 99

e-posta: faruk.dinc@tbmm.gov.tr

Adres: TBMM Halkla İlişkiler Binası Zemin 3.Kat B-315, Çankaya/ANKARA